

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

15. november 2018 nr 1-3/18/2713

Õisu turbatootmisalal maavara kaevandamiseks antud keskkonnaloo VILM-012 muutmine

I. ASJAOLUD

Aktsiaselts Ramsi Turvas (registrikood 10276571, aadress Viljandi maakond, Mulgi vald, Ramsi alevik, Turba tee 12, 71101) esitas Keskkonnaametile 05.01.2018 Õisu turbatootmisalal maavara kaevandamiseks antud keskkonnaloo VILM-012 (edaspidi *kaevandamisluba*) muutmise taotluse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 05.01.2018 kirjana nr 12-1/18/268). Aktsiaselts Ramsi Turvas omab vee erikasutustuba L.VV/327037, mille alusel teostatakse pidevalt seiret väljalaskude ja suublaks olevate veekogude vee kvaliteedi osas.

Aktsiaselts Ramsi Turvas soovib pikendada kaevandamisloa VILM-012 kehtivust 30 aasta võrra, s.o kuni 27.12.2049. Loa pikendamine on vajalik, et ettevõtte saaks kehtiva maavara kaevandamise loa jooksul turbavaru täielikult ammendada ja ala nõuetekohaselt korrastada.

Õisu turbatootmisala asub Viljandi maakonnas Mulgi vallas Keskkonnaministeeriumile kuuluval maal, mille volitatud asutus on Maa-amet (katastritunnus 19202:002:0270, pindalaga 126,80 ha), Õisu turbamaardlas (registrikaardi nr 0145). Maardla põhimaavaraks on turvas. Maavara kasutusalaadeks on põllumajandus-, aiandus- ja kütteturvas. Taotletava mäeeraldise pindala on 108,10 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 126,80 ha. Taotletav loa kehtivusaeg on 30 aastat.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 09.01.2018 riigilõivuseaduse § 123 lõike 1 kohaselt.

Seisuga 30.09.2018 on mäeeraldise vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 146,13 tuh t ning hästilagunenud turba aktiivne tarbevaru 579,633 tuh t. Kaevandatav vähelagunenud turba varu on 131,13 tuh t ja hästilagunenud turba kaevandatav varu on 470,633 tuh t. Maavara kaevandamise maksimaalseks aastamääraks taotletakse 8 tuh t.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta

kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi. Keskkonnaamet jätab kaevandamisloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnanäring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

Kaevandamisloa muutmise taotlus on 31.01.2018 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 30.01.2018 kirjaga nr 12-1/18/268-4 kaevandamisloa muutmise taotluse avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid. Avalikustamise käigus huvitatuid isikuid ei lisandunud.

Keskkonnaamet saatis 02.05.2018 kirjaga nr 12-1/18/268-5 kaevandamisloa muutmise taotluse, taotluse kohta tehtava otsuse ja loa eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele.

Mulgi Vallavalitsus nõustus 09.05.2018 korraldusega nr 290 Õisu turbatootmisala kaevandamisloa muutmisega.

Keskkonnaamet saatis 24.05.2018 kaevandamisloa muutmise taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks maavarade komisjonile. Maavarade komisjon nõustus 13.06.2018 protokollilise otsusega nr 18-88 Õisu turbatootmisala kaevandamisloa muutmisega.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 03.07.2018 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu ning andis 03.07.2018 kirjaga nr 12-1/18/268-9 menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 ja KeÜS § 48 lõike 4 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kättesaamisest arvates. Ettepanekuid ja/või vastuväiteid ei laekunud.

HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis aktsiaseltsilt Ramsi Turvas 03.07.2018 kirjaga nr 12-2/18/268-9 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Ettevõtte ei ole tähtaja jooksul arvamust avaldanud, ega arvamuse andmise tähtaega pikendanud, seega otsuse eelnõu võib lugeda kooskõlastatuks.

II. KAALUTLUSED

2.1. Õiguslik alus

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamisloa saamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet. Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele ja maavarade komisjonile, kes teatavad oma arvamuse kirjalikult.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 23.01.2017 määrusele nr 4 „Üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa taotluse esitamise kord ning taotluse vorm ja täpsustatud nõuded taotluse kohta ning üldgeoloogilise uurimistöo loa, geoloogilise uuringu loa ja maavara kaevandamise loa vorm“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Kaevandamisloa muutmise taotlust on kontrollinud keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötaja (Maa-ameti 15.01.2018 kiri nr 9-3/18/624). Vastavalt ettepanekutele täiendati kaevandamisloa taotlust.

MaaPS § 45 lõike 1 kohaselt on turba kaevandamiseks lubatud kaevandamisluba taotleda üksnes kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade nimekirja või kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud alal või maardlal.

MaaPS § 45 lõike 3 kohaselt kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantakse turbamaardla või selle osa või muu turbaala, mis on inimtegevusest mõjutatud ja mis ei oma eeldatavalt olulist looduskaitseväärtust ning sama § lõike 4 kohaselt kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja kantud turbamaardlal antakse kaevandamisluba turba kaevandamise aastamäära piires.

Turba kaevandamise aastamäär on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 22.12.2016 määrusega nr 150 (edaspidi *määrus nr 150*).

Õisu turbamaardla on kantud keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 87 „Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ning kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekiri“ lisas 2 toodud kaevandamiseks sobivate turbaalade nimekirja.

Õisu turbatootmisala mäeeraldise kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on tegemist olemasoleva mäeeraldisega, kus toimus varude ümberhindamine. Õisu turbatootmisala mäeeraldise piire ei laiendatud ja kaevandamise maksimaalset aastamäära ei muudetud. Kuna kaevandamise maksimaalset aastamäära ei muudetud, ei muutunud ka varasemalt kaevandamislubadega antud Viljandi maakonna turba kaevandamise aastamäär.

2.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnaamet otsustas 22.05.2018 kirjaga nr 12-1718/268-7 „Õisu turbatootmisala maavara kaevandamise loa VILM-012 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ jätta algatamata keskkonnamõju hindamise kaevandamisloa nr VILM-012 muutmise menetluse käigus.

Eelnimetatud otsuse kohaselt kavandatava tegevuse erisused või keskkonnameetmed muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks ei ole vajalikud.

2.3. Kaalutlused loa andmisel

Kaevandamisloa muutmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid ja KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb kaevandamisloa taotlemisel taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab kaevandamisloa taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Kui jäätmed tekivad kaevandamise käigus, siis jäätmeseaduse § 42¹ lõike 3 punkti 1 alusel esitatakse kaevandamisjäätmekava loa andjale kinnitamiseks koos asjaomase loa taotlusega, lähtudes MaaPS kehtestatud nõuetest. Jäätmeseaduse § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjäätmeteks jäätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Taotluse kohaselt turba kaevandamise tootmisprotsessis kaevandamisjäätmeid ei teki. Seega ei ole vajalik kaevandamisjäätmekava.

MaaPS § 55 lõige 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alust on kontrollitud menetluse käigus ning aktsiaseltsil Ramsi Turvas ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 26.04.2018).

2.4. Täiendavate tingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lg 2 p 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Hetkel kehtivale Õisu kaevandamisloale VILM-012 on kantud täiendava tingimusena: Vähemalt 1 kord kolme aasta jooksul mõõdistada ja täpsustada tootmisala maavarade jääkvarud.

Arvestades kaevandamisloa muutmise taotlust ja sellest tulenevaid muutusi, on Keskkonnaamet seisukohal, et kaevandamisloal olev täiendav tingimus ei ole asjakohane ning selle võib ära jätta.

III. OTSUSTUS

Arvestades eeltoodut ja võttes aluseks MaaPS ja Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 „Osakondade põhimääruse kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaosakonna põhimääruse kinnitamine“ ning tuginedes Mulgi Vallavalitsuse 09.05.2018 korraldusele nr 290 ja maavarade komisjoni 13.06.2018 istungi protokollilisele otsusele nr 18-88 ja aktsiaselts Ramsi Turvas taotlusele, otsustan:

3.1. Muuta aktsiaseltsile Ramsi Turvas kuuluvat kaevandamisluba nr VILM-012 (lisatud);

3.2. Muudetavasse loasse kanda järgnevad andmed:

- 3.2.1. Loa omaja: aktsiaselts Ramsi Turvas (registrikood 10276571, aadress Viljandi maakond, Mulgi vald, Ramsi alevik, Turba tee 12, 71101);
- 3.2.2. Kaevandaja: aktsiaselts Ramsi Turvas (registrikood 10276571, aadress Viljandi maakond, Mulgi vald, Ramsi alevik, Turba tee 12, 71101);
- 3.2.3. Maardla: mäeeraldis asub Õisu turbamaardlas. Maardla registrikaardi number 0145. Maardla põhimaavara on turvas;
- 3.2.4. Mäeeraldis: Õisu turbatootmisala, mäeeraldise liik on olemasoleva muutmine. Mäeeraldise pindala on 108,10 ha ja see asub Viljandi maakonnas Mulgi vallas;
- 3.2.5. Mäeeraldise teenindusmaa: pindala on 126,80 ha. Kaevandatud maa kasutamise otstarve on soo taastamine ja metsastamine;
- 3.2.6. Geoloogilise uuringu aruande nimetus: Õisu turbamaardla aktiivse tarbevaru 1 ja 2 ploki jääkvaru arvutus seisuga 01.03.2017. Varud on kinnitatud Maa-ameti peadirektori 12.05.2017 käskkirjaga nr 1-1/17/460;
- 3.2.7. Maavaravaru: mäeeraldise piires on seisuga 30.09.2018 vähelagunenud turba aktiivne tarbevaru 146,13 tuh t, millest kaevandatav on 131,13 tuh t; hästilagunenud turba aktiivne

- tarbevaru 579,633 tuh t, millest kaevandatav on 470,633 tuh t; kaevandamise maksimaalselt lubatud aastamäär 8 tuh t;
- 3.2.8. Maavara kasutusala: põllumajandus-, aiandus- ja kütteturvas. Loa kehtivusaeg: kuni 27.12.2049;
- 3.2.9. Täiendavad tingimused: ei seata.

3.3. Avalikustada aktsiaselts Ramsi Turvas kaevandamisloa muutmine ja keskkonnamõju hindamise mitteamalgatamine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

Maavara kaevandamisloa VILM-012 on kättesaadav Keskkonnaameti e-teenuste portaalis <https://eteenus.keskkonnaamet.ee>.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul loa teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale HMS-s sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo
keskkonnaosakond

Saata: aktsiaselts Ramsi Turvas

Teadmiseks: Mulgi Vallavalitsus, Maa-amet, Tehnilise Järelevalve Amet

Aare Mark
maapõuespetsialist
maapõuebüroo
keskkonnaosakond